

Witold Chmarzyński,
Radca Prawny/Wspólnik, Kancelaria CCLaw

OZE dla przedsiębiorców

- najnowsze zmiany w prawie

Szalejące ceny energii elektrycznej sprawiają, że odnawialne źródła energii przeżywają okres rozkwitu. O ile odbiorców prądu w gospodarstwach domowych przed nagłymi i skokowymi wzrostami cen prądu chroni Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, o tyle rynek energii elektrycznej dla przedsiębiorców od dłuższego czasu rządzi się zasadami wolnorynkowymi, co sprawia, że przedsiębiorca jest bardziej podatny na zmiany wysokości cen prądu.

W takiej sytuacji warto przyjrzeć się ostatnim zmianom w prawie oraz tym, które niedługo mają wejść w życie, ponieważ część z nich ułatwia inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE), a te z kolei są bardzo dobrym środkiem do obniżenia cen za energię elektryczną.

W artykule skupimy się na 3 ustawach nowelizujących:

- Ustawa o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw z 20 maja 2021 r. (Dz. U 2021, poz. 1093) - wejście w życie: 3 lipca 2021 r. (tzw. duża no-

welizacja prawa energetycznego),

- Ustawa z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 1129) - ustawa podpisana przez Prezydenta 4 października 2021 r., cze-



kamy na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw. Wchodzi w życie - co do zasady w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk UC 74) - etap: opiniowanie na etapie rządowym.

W procesie legislacyjnym jest więcej pozycji odnoszących się do Prawa energetycznego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, niemniej powyżej wymienione, na chwilę obecną, wydają się najistotniejsze.

■ Magazyny energii

Do najważniejszych zmian objętych dużą nowelizacją Prawa energetycznego, z punktu widzenia przedsiębiorcy, należy zaliczyć zmiany odnoszące się do magazynów energii. Wprowadzono szereg zmian w definicjach związanych z magazynem i magazynowaniem energii.

Magazynowanie energii elektrycznej zdefiniowano jako *przetworzenie energii elektrycznej pobranej z sieci elektroenergetycznej lub wytworzonej przez jednostkę wytwórczą przyłączonej*

do sieci elektroenergetycznej i współpracującą z tą siecią do innej postaci energii, przechowanie tej energii, a następnie ponowne jej przetworzenie na energię elektryczną.

Jednakże najważniejszą zmianą była zmiana w definicji odbiorcy końcowego. Odbiorca końcowy to odbiorca dokonujący zakupu (...) energii na własny użytek. W ramach zmian dodano, że *do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej magazynowania lub zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej (...)* Zmiana ta przyczyniła się do tego, że energia wpływająca do magazynu i z niego wychodząca nie podlega podwójnym opłatom.

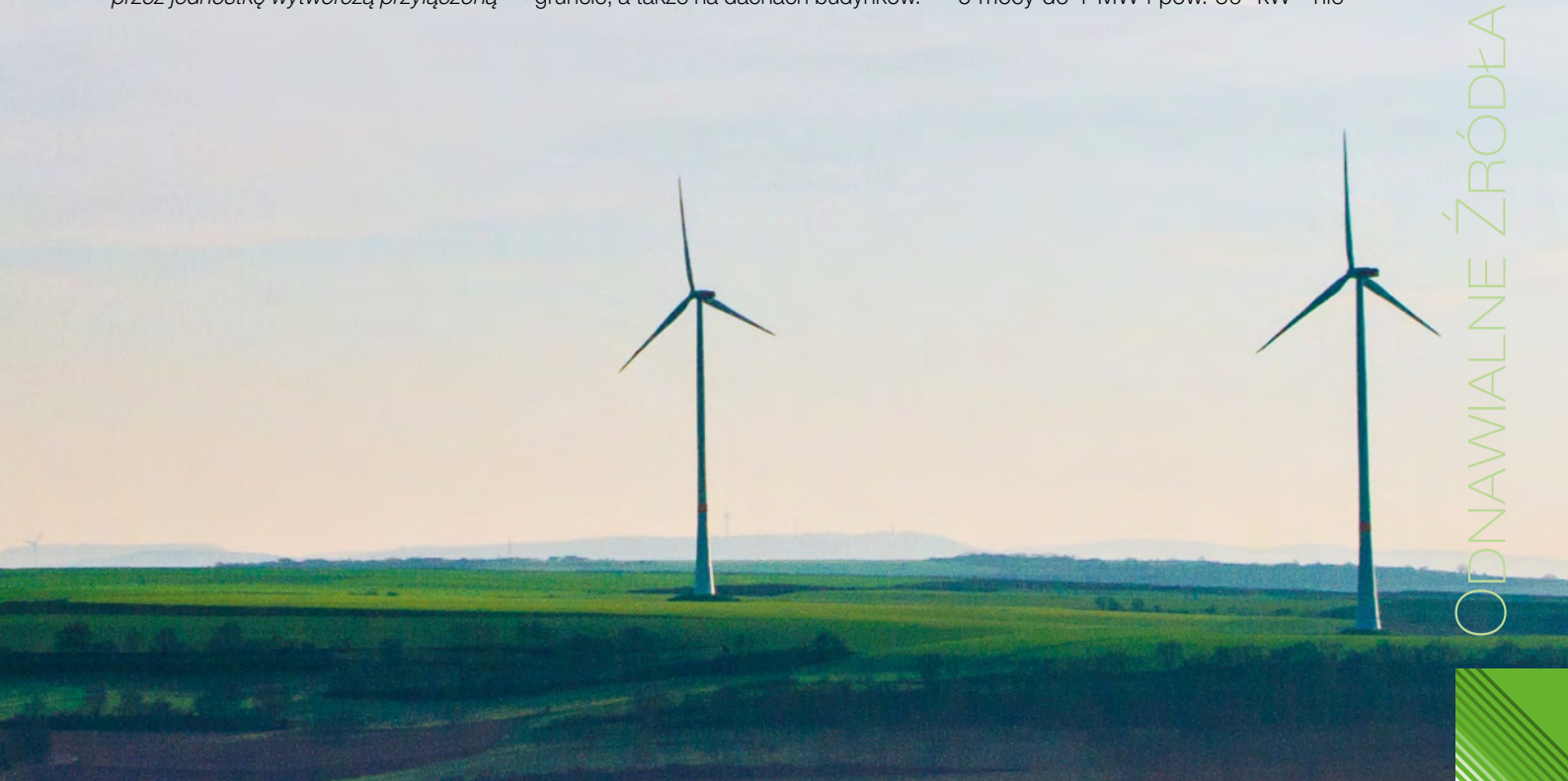
■ Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym

Ustawa z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw dokonuje zmiany w art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przepis ten ma kluczowe znaczenie dla wszystkich dewelopujących farmy fotowoltaiczne na gruncie, a także na dachach budynków.

W skrócie mówiąc, wprowadzona zmiana oznacza, że jeśli mamy do czynienia z gruntem rolnym V klasy lub gorszym, objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, to niezależnie co mówi miejscowy plan, można tam zlokalizować farmę fotowoltaiczną o mocy do 1 MW. Wszelkie inne źródła OZE można lokować na terenach objętych planem, jeśli ich moc nie przekracza 500 kW. Z kolei instalacje fotowoltaiczne zlokalizowane na dachach budynków (*inne niż wolnostojące*) bez względu na moc mogą być lokowane bez ograniczeń wynikających z przepisów przestrzennych.

■ Ograniczanie obowiązku koncesyjnego

Kolejną, długo wyczekiwaną zmianą jest zmiana definicji małej instalacji odnawialnego źródła energii. Dotychczas mała instalacja OZE była instalacją o mocy od 50 kW do 500 kW. Z chwilą, jak ustawa z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw wejdzie w życie, małą instalacją OZE będzie instalacja o mocy od 50 kW do 1000 kW. Powyższa zmiana oznacza, że tzw. jedyńki - czyli małe farmy fotowoltaiczne o mocy do 1 MW i pow. 50 kW - nie





fot. Anders Jon Unsplash

będą musiały uzyskiwać koncesji, lecz wystarczający będzie wpis do rejestru małych instalacji OZE (RIMOZE).

■ Wyczekiwane zmiany w zakresie funkcjonowania linii bezpośredniej

Bezpośrednia linia energetyczna to z definicji linia łącząca instalację wytwórczą z instalacją odbiorczą, z pominięciem sieci elektroenergetycznej. Aktualnie przepisy odnoszące się do linii bezpośredniej są martwe. Dla wybudowania takiej linii energetycznej niezbędna jest zgoda Prezesa URE, która jak dotychczas nie została wydana.

W czerwcu br. na stronach Rządowego Centrum Legislacji¹ ukazał się kolejny w tym roku projekt nowelizacji Prawa energetycznego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk nr UC74). Projekt ten przewiduje zmianę definicji linii bezpośredniej, a także wyeliminowanie konieczności uzyskania zgody Prezesa URE na jej wybudowanie w określonych przypadkach. Zgodnie z tym projektem przez linię bezpośrednią należy rozumieć *linię elektroenergetyczną łączącą wydzieloną jednostkę wytwarzania energii elektrycznej bezpośrednio z odbiorcą lub linię elektroenergetyczną łączącą jednostkę wytwarzania energii elektrycznej z przedsiębiorstwem dostarczającym energię elektryczną w celu bezpośred-*

nich dostaw energii do jego własnych obiektów, podmiotów od niego zależnych i odbiorców.

Powyższa zmiana eliminuje m. in.:

- konieczność istnienia układów wspólnych, aby móc połączyć je linią bezpośrednią (zarówno wytwórcy, jak i odbiorca mogą być przyłączeni do sieci),
- konieczność uzyskania w pierwszej kolejności odmowy warunków przyłączenia do sieci; dotychczas linię bezpośrednią ustawodawca postrzegał jako ostateczność. Po zmianach, ma to być alternatywa dla przyłączenia do sieci, a nawet rozwiązanie równoległe z przyłączeniem do sieci.

Nadal zasadą będzie zgoda Prezesa URE na wybudowanie linii bezpośredniej, niemniej powinna ona być możliwa do uzyskania po zmianie regulacji prawnych. Dodatkowo, projekt nowelizujący wskazuje, iż *zgoda Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (na budowę linii bezpośredniej - przyp. W. Ch.) nie jest wymagana w przypadku: 1) budowy linii bezpośredniej na nieruchomości należącej do podmiotu występującego o pozwolenie na budowę linii bezpośredniej, który zaopatrywać będzie w energię elektryczną wyłącznie objekty do niego należące; 2) budowy linii bezpośredniej dostarczającej energię elektryczną do instalacji odbiorcy nieprzyłączonego do sieci elektroenergetycznej.*

Mankamentem tego projektu jest niejasne sformułowanie w postaci *nieruchomości należącej do podmiotu występującego o pozwolenie na budowę linii bezpośredniej*. Czy przez nieruchomości „należące” należy rozumieć tylko nieruchomości, do których przysługuje prawo własności, czy też dopuszczalny jest też inny tytuł prawny, jak np. służebność, czy dzierżawa? Liczymy, że ta wątpliwość zostanie rozwiązana w toku procesu legislacyjnego. Najlepszym rozwiązaniem wydaje się zlikwidować obowiązek uzyskiwania zgody Prezesa URE lub ograniczyć go do wąskiej liczby sytuacji. Jakikolwiek scenariusz okaże się prawdziwym, nowelizacja przepisów dot. linii bezpośredniej z pominięciem sieci otwiera duży potencjał na zastosowanie OZE i kupowanie tańszej energii elektrycznej od lokalnego dostawcy.

■ Prosumenci, agregatorzy, prosument wirtualny i zbiorowy

Już obecnie wiemy, że przed nami dużo kolejnych zmian w ustawodawstwie odnoszącym się do odnawialnych źródeł energii. Szykują się zmiany w zakresie systemu opustów dla prosumentów, pojawią się na rynku tzw. agregatorzy. Bardzo ciekawym rozwiązaniem będzie także instytucja wirtualnego, jak i zbiorowego prosumenta. Przybliżymy Państwu wszystkie te definicje i ich konsekwencje, gdy zmiany prawne będą na dalszym etapie legislacji. □

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12347450/katalog/12792164#12792164>